

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра громадського здоров'я з лікарсько-трудовою експертизою

СИЛАБУС

Практика

Обов'язкова компонента

освітньо-професійна програма
рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність

Громадське здоров'я
другий (магістерський)
22 «Охорона здоров'я»
229 «Громадське здоров'я»

кваліфікація освітня

магістр громадського здоров'я

форма навчання

денна; заочна

курс та семестр вивчення
навчальної дисципліни

курс –II
семестр – III

Полтава 2024

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ ВІД КАФЕДРИ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	<i>Ляхова Наталія Олександрівна</i> к.мед.н., в.о. доцента закладу вищої освіти
E-mail	n.liakhova@pdmu.edu.ua
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	<i>Лисак Віктор Петрович</i> , к.мед.н., доцент закладу вищої освіти
E-mail	socmed@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://soc-med.pdmu.edu.ua/

Основні характеристики освітньої компоненти

Обсяг освітньої компоненти

Кількість кредитів / годин – 5 /150

Політика навчальної дисципліни

Проходження та захист практики відбувається відповідно до норм чинного законодавства України та локальних нормативних документів Полтавського державного медичного університету (далі – ПДМУ): Положення про організацію та проведення практики здобувачів освіти Полтавського державного медичного університету

(https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/tswROM7KUS0XT7aEsz3ZJ1peVh33PidlmTM3uuyo.pdf);

Положення Про організацію та методикку проведення оцінювання Навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті

(https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/6Tdcp23hyEkS7hqbjXdxyJVvURg4ZB1jhCLVpOoU.pdf);

Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного медичного університету https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/w06zPTIU3h58RxfeqTTwy7bSS9MTlfSDrxtHezK6.pdf

Практика передбачає оволодіння та вдосконалення практичних навичок здобувачів вищої освіти, ґрунтується на засадах академічної доброчесності та дотриманні принципів та норм етики та деонтології.

Для успішного проходження практики Вам необхідно:

- завчасно ознайомитися з партнерами ПДМУ щодо підготовки фахівців громадського здоров'я як потенційними базами для проходження практики (<https://www.pdmu.edu.ua/fakultets/nnmi/partneri-2>);
- до початку проходження практики одержати від завідувача відділу виробничої практики ПДМУ консультації щодо порядку проходження практики, оформлення документації тощо;
- отримати направлення для проходження практики;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, що передбачені цим силабусом;
- вивчити та суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки;

- виконувати, діючи в закладі, правила внутрішнього трудового розпорядку;
- нести відповідальність за доручену роботу, її результати на рівні зі штатними працівниками;
- після закінчення практики подати керівнику практики від закладу вищої освіти звіт про виконання всіх завдань, передбачених цим силабусом, завізований безпосереднім керівником закладу, де проходили практику;
- своєчасно здати звіт та скласти залік.

Звертаємо увагу!!!

Здобувачі освіти мають можливість проходити практику за місцем роботи, якщо заклад, в якому працює здобувач освіти, надає послуги в сфері громадського здоров'я, а напрямки роботи співпадають із завданням та метою практики.

Здобувачі освіти можуть самостійно обрати базу практики. При виборі баз практики визначаються заклади будь-якої організаційно-правової структури (державні, комунальні обласні установи та громадські об'єднання), які беруть участь у наданні послуг в сфері громадського здоров'я, впроваджують прогресивні технології збереження здоров'я населення.

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Практика забезпечує оволодіння здобувачами сучасними методами та формами діяльності в системі громадського здоров'я, формування у них умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних умовах надання послуг громадського здоров'я, сприяє впровадженню в практичну діяльність досягнень науки, оптимальному використанню інноваційних технологій, стимулює до саморозвитку і самовдосконалення, креативного мислення, здатності до ефективної діяльності та розвитку hard-, softskills.

Практика є освітньою компонентою, яка забезпечує детальне ознайомлення з обраною спеціальністю, закріплює основні теоретичні знання та практичні навички щодо новітніх технологій збереження здоров'я населення і ефективної комунікаційної діяльності у наданні послуг у сфері громадського здоров'я.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки):

Пререквізити:

Громадське здоров'я; Організація охорони здоров'я; Менеджмент та лідерство в системі громадського здоров'я; Біостатистика для фахівців у сфері громадського здоров'я. Моніторинг та оцінювання; Економіка охорони здоров'я; Оцінка та забезпечення безпеки навколишнього середовища, праці та харчових продуктів; Епідеміологія в практиці громадського здоров'я; Біобезпека та біозахист; Проектна діяльність в галузі охорони здоров'я; Правове забезпечення громадського здоров'я; Інформатизація та комунікація в громадському здоров'ї.

Постреквізити: Основи профілактичної медицини; Надзвичайні ситуації та стани в сфері громадського здоров'я; Сучасні методи організації наукового дослідження в громадському здоров'ї, Кваліфікаційна робота магістра.

Мета та завдання освітньої компоненти:

1.1. Метою практики є закріплення знань та вмінь, які були набуті під час вивчення освітніх компонент, сприяння відпрацюванню здобувачами освіти практичних навичок в аспекті комплексного формування у них загальних та професійних компетенцій в умовах розбудови системи громадського здоров'я.

1.2. Основними завданнями практики є:

- набуття загальних та фахових компетентностей;
- досягнення визначених програмних результатів навчання.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральна, загальні, фахові)

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі громадського здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
13. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
14. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

Спеціальні компетентності (СК):

2. Здатність визначати пріоритети і проводити оцінку потреб сфери громадського здоров'я у конкретній ситуації.
3. Здатність розробляти варіанти стратегій, політик та визначати окремі інтервенції, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я населення, та оцінювати їх ефективність.
4. Здатність аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обґрунтовувати відповідні заходи з їх попередження.
5. Здатність оцінювати ризики та обґрунтовувати доцільні дії у відповідь на надзвичайні ситуації в сфері громадського здоров'я.
8. Здатність розробляти проекти надання послуг громадського здоров'я та профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, промоції здоров'я, та забезпечувати їх реалізацію.
9. Здатність розробляти заходи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації у сфері громадського здоров'я.
10. Здатність використовувати етичні принципи та норми права при плануванні досліджень, збиранні інформації та її використанні.
11. Здатність застосовувати різні методики, стратегії та моделі викладання громадського здоров'я.

Програмні результати навчання:

1. Оцінювати основні демографічні та епідеміологічні показники, значення і тенденції зміни основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я у розрізі різних груп населення в Україні, Європейському регіоні та світі.
2. Застосовувати основні поняття та концепції епідеміології та статистики при плануванні, проведенні досліджень та інтерпретації результатів досліджень.
3. Визначати пріоритети та оцінювати потреби сфери громадського здоров'я, пропонувати науково обґрунтовані заходи та розробляти відповідні висновки та стратегії, які спрямовані на покращення галузі охорони здоров'я.
4. Організувати заходи з нагляду за станом здоров'я населення з використанням міжсекторального підходу.
5. Формулювати висновки, розробляти прогнози та проводити аналіз впливу детермінант на здоров'я населення (соціальні, економічні, індивідуальні, навколишнього середовища), визначати потреби різних груп населення щодо здоров'я, базуючись на інформації отриманій із систем епідеміологічного нагляду.
9. Оцінювати вплив соціальних детермінант та основних індивідуальних детермінант здоров'я, розробляти відповідні заходи з метою збереження та зміцнення здоров'я населення.
10. Розробляти заходи з профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань та сприяти їх реалізації на практиці згідно чинного законодавства.
17. Виконувати управлінські функції та організувати надання якісних послуг у сфері громадського здоров'я.
18. Здійснювати адвокацію, комунікацію та соціальну мобілізацію у сфері громадського здоров'я, підтримувати лідерство та залучати і посилювати спільноти з метою збереження і зміцнення здоров'я населення.

Етапи проходження практики

№ з/п	Завдання, передбачене програмою практики	Кількість годин		
		Всього	Практ	Самост., в т.ч. на робочому місці
Організаційний період				
1	Проходження інструктажу від керівника практики ПДМУ		1	
2	Опрацювання силябуси освітньої компоненти Практика.		1	
Основний період				
3	Налагодження комунікаційних зав'язків з адміністрацією та співробітниками бази практики.		2	2
4	Проходження вступного інструктажу з охорони праці перед виходом на практику		2	
5	Ознайомлення з базою практики.		2	4
6	Ознайомлення з установчими та нормативними документами, що забезпечують діяльність закладу.		2	10
7	Опанування практичних навиків та досягнення програмних результатів навчання. Виконання завдань: - робота з літературними джерелами наукометричних баз даних з вивчення найкращих міжнародних та національних практик дослідження та збереження здоров'я населення; - оцінка динаміки показників діяльності закладу, де відбувається практика; - виконання функціональних обов'язків штатного працівника закладу; - складання профілю громадського здоров'я регіону; - складання плану комунікації з цільовою аудиторією; - складання прес-релізу з актуальної теми в громадському здоров'ї; - складання та презентація лекції з проблем громадського здоров'я для певної цільової аудиторії.		14	94
Завершальний період				
8	Оформлення звіту про проходження практики		4	10
9	Захист практики на кафедрі.		2	
	Разом	150	30	120

Перелік практичних навиків для підготовки здобувача освіти до заліку

1. Вміти розробляти та впроваджувати стратегії та політики у сфері промоції здоров'я, здійснювати ефективну комунікацію в сфері громадського здоров'я з використанням різних каналів і комунікацій.
2. Вміти розробляти та впроваджувати систему моніторингу і оцінку ефективності інтервенцій профілактичних, діагностичних, скринінгових програм та політик у громадському здоров'ї.
3. Вміти організувати пропаганду здорового способу життя, первинну профілактику захворювань та травм серед населення.
4. Вміти планувати і проводити профілактичні та протиепідемічні заходи щодо інфекційних хвороб.
5. Вміти організувати заходи щодо покращення інформованості населення з визначеного питання.
6. Вміти використовувати методи та шляхи поширення інформації щодо сприяння здоров'я населення.
7. Складання плану соціологічного дослідження.
8. Вибір методу візуалізації даних про здоров'я населення в залежності від цільової аудиторії.
9. Складання плану адвокаційної компанії щодо сприяння здоров'ю різного контингенту населення.
10. Вміти оцінювати вплив довкілля, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.
11. Вміти проводити епідеміологічні та медико-статистичні дослідження здоров'я населення.
12. Вміти здійснювати аналіз захворюваності населення, виявляючи групи ризику, території ризику.
13. Володіти стандартними методиками описових, аналітичних, епідеміологічних та медико-статистичних досліджень.
14. Вміти розраховувати та оцінювати показники індивідуального та популяційного здоров'я, в динаміці та при співставленні з середньо статичними даними.
15. Вміти визначати джерело знаходження потрібної інформації; вміти проводити статистичну обробку матеріалу та аналіз отриманої інформації.
16. Вміти обчислювати та проводити оцінку показників народжуваності, спеціального показника народжуваності, показників смертності, спеціальних показників смертності, показників дитячої смертності, показників материнської смертності, показників інфекційної захворюваності, показників неінфекційної захворюваності.
17. Вміти оцінювати зв'язок та вплив соціально-економічних та біологічних чинників на здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції здоров'я.
18. Вміти використовувати сучасні комп'ютерні інформаційні і комунікаційні технології проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
19. Вміти використовувати стандартні процедури, щодо обробки медичної інформації, системи офіційного документообігу.
20. Вміти вести медичну документацію щодо контингенту населення на підставі нормативних документів, використовуючи стандартну технологію.
21. Вміти готувати звіти про особисту виробничу діяльність, використовуючи офіційні облікові документи за типовою формою.

22. Вміти організувати власну роботу та роботу в команді з молодшим персоналом або в міждисциплінарній команді.
23. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.
24. Вміти приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді
25. Вміти спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою.

Форма підсумкового контролю успішності навчання освітньої компоненти є залік.

По завершенню практики здобувач освіти подає керівнику практики від кафедри звіт про проходження практики (здобувачі, що проходили практику за місцем роботи – посадову інструкцію та характеристику з місця роботи). Захист практики відбувається в останній день проходження практики, що визначено графіком освітнього процесу.

Звіт є основним документом здобувача на період практики, включаючи її захист. Звіт складається після закінчення практики, містить текст та кількісні дані, має бути підписаний керівником закладу, де відбувалася практика та завірена печаткою закладу, де проходила практика.

Без наявності звіту про проходження практики, оформленого належним чином, практика **не зараховується**.

Оцінювання результатів проходження Практики проводиться згідно «Положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ПДМУ»
https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/6Tdcp23hyEkS7hqbjXdxyJVvURg4ZB1jhCLVpOoU.pdf

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачу освіти при засвоєнні модулю (залікового кредиту) – 200 балів.

Методи навчання

- вербальні (пояснення, інструктаж);
- наочні (спостереження, демонстрація);
- практичні (вирішення практичних завдань на базі стажування);
- активні методи (мозковий штурм, кейс-метод, ситуаційний аналіз);
- самонавчання.

Методи контролю

Усний контроль, перевірка звіту практики, самоконтроль, самооцінка, сумативний контроль, індивідуальне опитування.

Методичне забезпечення

1. Силабус дисципліни
2. Наукометричні бази даних Scopus, Web of Science.
4. Інформаційні ресурси ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України»

Рекомендована література

Базова

1. Громадське здоров'я: Навчально-методичний посібник / Голованова І.А., Белікова І.В., Ляхова Н.О., Львів 2023 р. – 180 с.
2. Громадське здоров'я: Підручник // [Грузєва Т. С., Лехан В. М., Огнєв В. А. та ін.]; за заг. ред. Грузєвої Т. С. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 384 с.
3. Біостатистика: підручник / [Грузєва Т. С., Лехан В. М., Огнєв В. А. та ін.]; за заг. ред. Грузєвої Т. С. – Вінниця : Нова Книга, 2023. – 616 с.

Допоміжна

1. Закон України «Про систему громадського здоров'я»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text>
2. Операційний посібник «Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я». ЦГЗ Київ. Електронний ресурс
https://phc.org.ua/sites/default/files/users/user90/Manual_Development%20and%20funding%20of%20regional%20and%20local%20public%20health%20programs_print_210x297%2B3mm.pdf
3. Концепція стратегічного ведення комунікації ВООЗ в інтересах ефективної передачі інформації. Електронний ресурс. Режим доступу:
<https://www.who.int/about/what-we-do/strategic-communications-framework/ru/>
4. Статут Державної установи «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» (затверджено Наказом МОЗ України від 03.09.2021 № 1870)
5. Структура ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України» (наказ від 26 лютого 2021 року № 08-од)
6. Гушук І.В. Наукове обґрунтування концептуальних засад розвитку системи охорони громадського здоров'я України (гігієнічні аспекти)/Автореф....д.мед.н. Київ 2020., с. 45

Інформаційні ресурси

- Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
- Проекти ЦГЗ - <https://phc.org.ua/pro-centr/proekti>
- Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov
- Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
- STEPS - <https://is.gd/Q0PC5p>
- GATS - <https://is.gd/Op5JeG>
- HBSC - <https://is.gd/G6WbJb>
- ESPAD - <https://is.gd/Z5eMfN>
- Індекс здоров'я. Україна - <https://is.gd/I2EwIO>
- Електронний архів матеріалів наукового та навчально-методичного призначення (репозитарій ПДМУ) - <http://repository.pdmu.edu.ua/>

Силабус складений к.мед.н., доц.. Інною БЄЛКОВОЮ за участю в.о. директора КП "Полтавський обласний центр громадського здоров'я Полтавської обласної ради" Ніни ДУРДИКУЛИСВОЇ.

